

Pensumliste for NORMAU643, hausten 2018

Lista er retningsgjevande per 19. juni 2018. Det kan komme mindre endringar.

A. STRATEGIAR FOR SPRÅKKOMPETANSE (Ca. 339 s.)

(Med norskfagleg sjølvforståing og danningshistorie og Det fleirkulturelle klasserommet.)

A1. Norskfagleg danning (79 s.)

*Hellesnes, Jon. 2005. Om å motverke destruksjonen av dannninga. I Sture Nome og Arne Johannes Aasen (red.): *Det nye norskfaget*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 27–34 (7 sider)

*Klafki, Wolfgang. 1996- "Kategorial dannelse". I Dale, Erling Lars (red): *Skolens undervisning og barnets utvikling. Klassiske tekster*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, s. 167 – 203. (36 sider).

Nicolaysen, Bjørn K. 2005a. "Tilgangskompetanse: Arbeid med tekst som kulturdeltaking". I Nicolaysen, B.K. & Laila Aase (red.): *Kulturmøte i tekstar. Litteraturdidaktiske perspektiv*. Oslo: Samlaget, s. 9 – 31. (22 sider)

Ziehe, Thomas. 2001. De personlige livsverdeners dominans. I *Uddannelse* 10/2001. Internett:
<http://udd.uvm.dk/200110/udd200110-01.htm?menuid=4515> (3 s.)

*Aase, Laila. 2005. "Norskfagets danningspotensial i fortid og samtid". I Aasen, Arne Johannes og Sture Nome (red): *Det nye norskfaget*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 35 – 46. (11 sider)

A2 Språk- og tekstlæring (167 s.)

Brunstad, Endre. 2018. Kan sidemålet fremje djupnelæringer? Prinsipielle og teoretiske perspektiv på "toskrifttopplæring". I E. Bjørhusdal, E., Bugge, J.O. Fretland og A.K. Helland Gujord (red.): *Å skrive nynorsk og bokmål*. Oslo: Samlaget. (20 sider)

Breivega, Kjersti Maria Rongen. 2018. Tekstperspektivet i skriveopplæringa. I K. Breivega og M. Selås (red.): Skriveboka. Innføring i skriveopplæring. Oslo: Samlaget, 13–35 (23 sider)

Skjelbred, Dagrun. 2010. Kp. 1 og 5 i d.s. *Fra Fadervår til Facebook*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 11–39 og s. 155–164. (39 sider)

*Tonne, Ingebjørg. 2015. Grammatikk i klasserommet – didaktiske muligheter. I Budal, I.B. et al. (red.): *Språk i skolen. Grammatikk., retorikk, didaktikk*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 195–212. (18 sider)

*Vygotsky, Lev S. 2001. Utviklingen av vitenskapelige begreper i barndommen. Kp. 6 i d.s. *Tenkning og tale*. Oslo: Gyldental Akademisk, 135–183. (48 sider)

*Wittek, Line og Erling Lars Dale. 2013. Skriving som læringsressurs sett i lys av Vygotskys teorier. I Norunn Askeland og Bente Aamotsbakken (red.): *Syn for skriving. Læringsressurser og skriving i skolens tekstkulturer*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, s. 24 – 42 (19 sider).

A3. Det fleirkulturelle norskklasserommet (93 s.)

*Jansson, Benthe Kolberg. 2011. Språkleg mangfold i samfunn og skole. I Jansson, B.K. og Synnøve Skjøng (red.): *Norsk = Nynorsk og bokmål*. Oslo: Samlaget, 13–32. (19 sider)

*Monsen, Marte og Gunhild Tveit Randen. 2017. *Andrespråksdidaktikk – en innføring*. Kap. 1-3 (s. 7–44) og kap. 5-6 (s. 59-90). Oslo: Cappelen Damm Akademisk (59 sider)

Skarstein, Dag. 2005. Litteraturundervisning i det fleirkulturelle klasserommet – om litteratur som ein reidskap for å strukturere forståinga av liv og røyndom" i Nicolaysen, Bjørn K og Aase, Laila. *Kulturmøte i tekstar. Litteraturdidaktiske perspektiv*. Oslo: Det Norske Samlaget, 141 – 156. (15 sider)

B. LESING OG LITTERATURDIDAKTIKK (ca. 378 s.)

B1. Den andre leseopplæringa (153 s.)

- Maagerø, Eva. 2012. Utvikling av sjangerkompetanse. I Bjorvand, Agnes-Margrethe og Elise Seip Tønnesen: *Den andre leseopplæringa. Utvikling av lesekompotanse hos barn og unge*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 35 – 51. (15 sider)
- Maagerø, Eva og Elise Seip Tønnesen. 2012. På vandring i fortellingenes og kulturens skoger. I Bjorvand, Agnes-Margrethe og Elise Seip Tønnesen: *Den andre leseopplæringa. Utvikling av lesekompotanse hos barn og unge*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 11 – 34. (24 sider)
- Roe, Astrid. 2014. «Utviklingen av en lesedidaktikk» og Lesestrategier» I: *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen*. Kp. 3 og 4 s. 47 – 115 . Oslo: Universitetsforlaget (68 sider.)
- Skjelbred, Dagrun. 2010. Videregående leseopplæring. I Skjelbred: *Fra Fadervår til Facebook*. Kap. 3. Bergen: Fagbokforlaget, s. 89 – 116. (27 sider)
- Tønnesen, Elise Seip. 2012. ”Å lede elever inn i teksten”. I Bjorvand, Agnes-Margrethe og Elise Seip Tønnesen: *Den andre leseopplæringa. Utvikling av lesekompotanse hos barn og unge*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 131 – 149. (19 sider)

B2 Leseprøver (31 s.)

- Roe, Astrid. 2014. ”Leseprøver” I: *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen*. Kp. 9 s. 177– 208. Oslo: Universitetsforlaget (31 sider.)

B3 Litteraturdidaktikk og litterære samtalar (194)

- *Kaldestad, Per Olav og Hanne Knutsen. 2006. ”Om diktet og det poetiske”. I Kaldestad og Knutsen: *Diktboka*. Kap. 2. Oslo: LNU/Cappelen, s. 21 – 34. (13 sider)
- *Rosenblatt, Louise. 2005.”The Acid Test for Literature Teaching”. I *Making Meaning with Texts. Selected Essays*. Portsmouth: Heinemann, s. 62 – 71. (9 sider)
- Skaftun, Atle og Per Arne Michelsen. 2017. Litteraturdidaktikk. Del 2 (57-70) og Del 3 (163-237). Oslo: Cappelen Damm Akademisk (72 sider)
- Smidt, Jon. 2005. ”Litteratur i skolen - ord og visjoner i tid og virkelighet”. I Nicolaysen, Bjørn Kvalsvik og Laila Aase: *Kulturmøte i tekstar. Litteraturdidaktiske perspektiv*. Oslo: Samlaget, s. 32 – 50. (18 sider)
- *Solbu, Kjersti Rognes og Jon Hopedal Hove. 2017. Litterær kompetanse. I Solbu og Hove: *Samtidslyrikk i klasserommet*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 19-45 (27 sider)
- Steinfeld, Toril. 2005. ”Litteraturhistorie i norskfaget - historiske linjer og aktuelle perspektiver”. I Nicolaysen, Bjørn Kvalsvik og Laila Aase: *Kulturmøte i tekstar. Litteraturdidaktiske perspektiv*. Oslo: Samlaget, 51 – 71. (20 sider)
- *Ziehe, Thomas.1993. ”Symbolinnehåll och ungdomens kulturella modernisering”. I Ziehe: *Kulturanalyser. Ungdom, utbildning, modernitet*. Stockholm: Symposion, s. 148 – 165. (17 sider)
- Aase, Laila: ”Litterære samtalar”. I Nicolaysen, Bjørn Kvalsvik og Laila Aase: *Kulturmøte i tekstar. Litteraturdidaktiske perspektiv*. Samlaget, Oslo 2005 (18 sider)

C. SKRIVETEORI OG SKRIVEOPPLÆRING (Ca. 275 s.)

C1 Skriveteori (83 s.)

- *Hertzberg, Frøydis. 2001. Tusenbenets vakre dans. Forholdet mellom formkunnskap og sjangerbeherskelse. *Rhetorica Scandinavica* 18, s. 92–105. (13 sider)
- *Hertzberg, Frøydis og Olga Dysthe. 2014. «Skriveopplæring med vekt på prosess og produkt.» I: Kverndokken, Kåre (red.). *101 skrivegrep – om skriving, skrivestategier og elevers tekstskaoping*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 13 – 33. (21 sider)
- Iversen, Harald Morten og Hildegunn Otnes. 2016. Å lære å skrive. *Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring*. Kap. 2 (31-60) og Kap. 3. (61-89). Oslo: Universitetsforlaget. (49 sider)

C2 Respons på skriving (154 s.)

Berge, Kjell Lars, Gustaf B. Skar, Synnøve Matre, Randi Solheim, Lars S.

- Evensen, Hildegunn Otnes & Ragnar Thygesen (red.). 2017. "Introducing teachers to new semiotic tools for writing instruction and writing assessment: consequences for students' writing proficiency". I: *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, DOI: 10.1080/0969594X.2017.1330251 (20 sider)
- *Breivega, Kjersti Rongen og Sunniva P. Johansen. 2016. Frå sjanger til teksttype i skriveopplæringa? *Norsklæraren* 2016 (2): 50-62. (13 sider)
- *Bueie, Agnete Andersen. 2017. Å utvikle elevenes revisjonskompetanse. I Kåre Kverndokken, Norunn Askeland og Henriette Hogga Siljan (red.) *Kvalitet og kreativitet i klasserommet*, 71-97. Bergen: Fagbokforlaget. (27 sider)
- Evensen, Lars Sigfrid. 2009. Vurdering av skrivekompetanse. En kompleks utfordring. I Haugaløkken, Ove Kristian m.fl. (red.): *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Universitetsforlaget, Oslo 2009, 15-23. (8 sider.)
- Hertzberg, Frøydis og Olga Dysthe. 2009. Den nyttige tekstresponsen - hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, Ove Kristian m.fl. (red.). *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 35 – 43. (8 sider)
- *Hoel, Torlaug Løkensgard. 2008. «Tilbakemelding til tekst». I: *Skriving ved universitet og høgskolar – for lærarar og studentar*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 116 – 144 (28 sider)
- Igland, Mari-Ann. 2009. Ein ettertankens didaktikk: om forståinga av pedagogisk tekstrespons. I Haugaløkken, Ove Kristian m.fl. (red.). *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Oslo: Universitetsforlaget, 24 – 34. (11 sider)
- Johnsrud, Ellen Birgitte. 2018. Respons og vurdering. I K. Breivega og M. Selås (red.): *Skriveboka. Innføring i skriveopplæring*. Oslo: Samlaget, 143-154 (12 sider)
- *Skjelbred, Dagrun: *Elevens tekst*. 2014. Kap 10: "Analyse av elevtekster: Et hjelpestkjema og tre elevtekster". Oslo: LNU/Cappelen, s. 155 – 163. (8 sider)
- *Taugsbøl, Stine Brenna. 2015. Funkjonell respons på analyserende og drøftende elevtekster. I Golden, Anne og Elisabeth Selj (red.). *Skriving på norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Damm, s.143 –162. (19 sider)

C3 Historiske perspektiv (38 s.)

Skjelbred, Dagrun. 2010. Kp. 4 i d.s. *Fra Fadervår til Facebook*. Bergen: Fagbokforlaget, s. 116 – 154. (38 sider)

GENERELLE OPPLYSNINGAR

Atiklar som er avmerka med * vil bli tilgjengeleg via litteraturkiosken ved Universitetsbiblioteket. På grunn av KOPINOR sine reglar om opphavsrett, kan ikkje heile pensum leggjast ut der. Følgjande bøker og utdrag må studentane skaffa seg på eiga hand:

- Agnes-Margrethe Bjorvand og Elise Seip Tønnesen (red.): *Den andre leseopplæringa. Utvikling av lesekompesant hos barn og unge*. 2. utg. (2012)
- Kjersti Rongen Breivega og Magnhild Selås (red.): *Skriveboka* (2018)
- Ove Kristian Haugaløkken (red.): *Tekstvurdering som didaktisk utfordring* (2009)
- Harald Morten Iversen og Hildegunn Otnes. *Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring* (2016)
- Marte Monsen og Gunhild Tveit Randen: *Andrespråksdidaktikk – en innføring* (2017)
- Bjørn Kvalsvik Nicolaysen og Laila Aase: *Kulturmøte i tekstar* (2005)
- Astrid Roe: *Lesedidaktikk – etter den første leseopplæringen* (2014)
- Atle Skaftun og Per Arne Michelsen: *Litteraturdidaktikk* (2017)
- Dagrun Skjelbred: *Fra Fadervår til Facebook* (2010)

Emneansvarleg:

Heming H. Gujord

